

AKUSTİK TERİMLER SÖZLÜĞÜ

İNGİLİZCE - TÜRKÇE | TÜRKÇE - İNGİLİZCE




TÜRK
AKUSTİK
DERNEĞİ 30.yıl

DÜZENLEYEN:

AYÇA ŞENTOP DÜMEN

ZUHAL ÖZÇETİN

 hiperyayın



AKUSTİK TERİMLER SÖZLÜĞÜ

Düzenleyen

Dr. Ayça ŞENTOP DÜMEN, Dr. Zuhâl ÖZÇETİN

Hiperyayın

Araştırma-İnceleme

Düzenleyen

Dr. Ayça ŞENTOP DÜMEN, Dr. Zuhâl ÖZÇETİN

Genel Yayın Yönetmeni

Hatice BAHTİYAR

Mizanpaj

Senem ILGIN

Kapak Tasarım

Özen ŞENTOP

Yayıncı Sertifika No: 16680

ISBN: 978-625-8410-84-6

e- ISBN: 978-625-8410-85-3

1. Baskı: İstanbul, 2022

Copyright© Tüm hakları saklıdır. Bu kitabın telif hakları, 5846 sayılı yasanın hükmüne göre, kitabı yayımlayan Hiperlink Eğitim İletişim Yay. Gıda. San. ve Tic. Ltd. Şti. ve Türk Akustik Derneği'ne aittir. Yayımcının ve yazarın izni olmaksızın elektronik ve mekanik herhangi bir kayıt sistemi veya fotokopi ile çoğaltılamaz, kopyalanamaz. Ancak kaynak gösterilerek kısa alıntı yapılabilir.

Her hakkı mahfuzdur. Bu kitapta yayınlanan yazıların etik, bilimsel ve hukuki sorumluluğu yazar(lar)a aittir.

Yayınevi uluslararası bir yayınevidir.

Akustik terimler sözlüğü = Acoustical terminology dictionary / Düzenleyen: Dr. Ayça Şentop Dümen, Dr. Zuhâl Özçetin. -- 1. Baskı. -- İstanbul: Hiperyayın, 2022.

213 sayfa: şekil, tablo; 21 cm. – (Hiperyayın; 976)

ISBN: 978-625-8410-84-6

e-ISBN: 978-625-8410-85-3

1.Akustik 2. Mimari akustik 3. Psikoakustik 4. Ses fiziği 5. Titreşim 6. Gürültü Kontrolü 7. Psikoakustik 8.Müzikal Akustik 9.İşitme 10. Akustik Ölçümler-- Sözlük. I. Dümen, Ayça Şentop. II. Özçetin, Zuhâl. III. Dizi.

QC221.5/.A58 2022 534.03/AKU 2022

Baskı-Cilt: Yalın Yayıncılık-Sertifika No: 53595

GENEL SATIŞ PAZARLAMA VE YAYINEVİ

Hiperlink Eğt İlet. Yay. Gıda San. ve Paz. Tic. Ltd. Şti

Tozkoparan Mah. Haldun Taner Sok. Alparslan İş Merkezi

No: 27 Kat: 6 D: 21 Merter- Güngören / İstanbul

Telefon: 0212 293 07 05-06 Faks: 0212 293 56 58

www.hiperlink.com.tr / info@hiperlink.com.tr



TÜRK
AKUSTİK
DERNEĞİ **30**.yıl



İÇİNDEKİLER

Önsöz • 9

Proje Ekibi • 13

İNGİLİZCE – TÜRKÇE • 19

TÜRKÇE – İNGİLİZCE • 117



Önsöz

Bu yıl 30. yılını kutlayan **Türk Akustik Derneği** akustik biliminin ülkemizde yaygınlaşması, kamuoyunun bilgilendirilmesi, bu alanda araştırma, uygulama yapan kişi ve kurumlar arasında iletişim ve işbirliğinin sağlanması amacıyla ile kuruluşundan bu yana çalışmalar yürütmektedir. 'Akustik' bilim dalı, başta mühendislik, mimarlık, müzik ve tıp olmak üzere pek çok farklı disiplini ilgilendirmekte ve ses fiziği, titreşim, konuşma, işitme, gürültü kontrolü, mimari akustik, psikoakustik, bioakustik, su-altı akustiği, tıbbi akustik vb. alt dallara ayrılmaktadır. Disiplinlerarası deneyim aktarımının sağlanması, Türkçe dilinde yapılan yayın çeşitliliği ve niteliğinin artırılması adına ortak terminolojinin benimsenmesi kuşkusuz büyük önem taşımaktadır. Bu amaçla Türk Akustik Derneği 2019 yılında Akustik Terimler Sözlüğü'nün Hazırlanması Projesi'ni açıklayarak önemli bir adım atmıştır.

Akustik Terimler Sözlüğü için ilk toplantı 18 Ekim 2019'da 13. Ulusal Akustik Kongresi ve Sergisi esnasında dernek üyesi akademisyen ve araştırmacıların katılımı ile gerçekleşti. Değerli hocalarımız bu konuda günümüze kadar yapmış oldukları çalışmalarını ve deneyimlerini paylaşarak projeye dair görüşlerini sundular. Bu toplantıda terimlerin Türkçe diline çevirisi için terimlerin yalınlığı, anlaşılabilirliği, doğru ifadesi, dil kurallarına uygunluğu ve mümkün olduğunca öz Türkçe'nin kullanılması ilkeleri benimsendi. Aynı toplantıda (*alfabetik sıra ile*) Prof. Dr. Füsun Demirel, Prof. Dr. Mehmet Çalışkan, Prof. Dr. Neşe Yüğrük Akdağ, Prof. Dr. Nevzat Özgüven, Prof. Dr.

Selma Kurra Türkiye’de akustik eğitiminde kullanılan terminolojinin geçmişten günümüze gelişimini değerlendirmek ve çalışmaya yol göstermek adına Danışma Kurulu üyeleri olarak seçildi. Sözlüğün düzenlenmesi aşamasında Prof. Dr. Bülent Sankur da Danışma Kurulu’na dahil olarak terim çevirileri ve diğer mühendislik alanlarındaki karşılıkları ile uyumluluğu konusunda bilgi ve deneyimlerini aktardı.



Akustik Terimler Sözlüğü Toplantısı, 18 Ekim 2019

Akustik Terimler Sözlüğü’nün ilk toplantısını takiben geçmişte yapılmış çeviri çalışmaları düzenlendi ve terimler ilgili olduğu alanlara göre gruplandırıldı. 2020 yılında yapılan açık çağrı ile akustiğin çeşitli alanlarında araştırma ve uygulama yapan Türk Akustik Derneği üyeleri çalışma gruplarına davet edildi. 1 Haziran 2020’de 4 ana çalışma grubu oluşturularak her çalışma grubu için danışman atandı. Terim listesinin güncel akustik araştırma ve uygulama alanlarını kapsayacak biçimde genişletilmesi, mevcut çalışmalarda kullanılan çevirilerin taranması ve terim anlamlarını en doğru şekilde karşılayacak çevirilerin araştırma ile ortaya konması hedeflendi. Tüm dönüşler 27 Aralık 2020’de tamamlanarak sözlüğün ilk taslağı oluşturuldu.

Çalışmanın ikinci aşamasında ben (Dr. Ayça Şentop Dümen) ve Dr. Zuhâl Özçetin sözlüğün düzenlenmesi görevini üstlenerek çevirilerin hem sözlük içerisinde, hem de diğer bilimsel yayınlar ile tutarlılığının kontrolü, eksik, tekrarlayan ve eşanlamlı terimlerin ortaya konması, yazım ve dil kontrolü çalışmalarını gerçekleştirdik. Bu aşamada, tartışılması gereken terimler Danışma Kurulu'nun görüşüne sunulurak oy çokluğuna dayalı karar alındı. Akustik bilim dalının yanı sıra farklı uzmanlık disiplinlerini de ilgilendiren terimler belirlenerek, diğer alan kullanımları çeşitli sözlük ve bilimsel yayınlardan araştırıldı. Yeri geldiğinde farklı alanlardan uzmanların görüşlerine başvurarak çalışmanın disiplinlerarası geçerliliği gözetildi. Gerekli görüldüğü durumlarda sözcüklerin özel alan kullanımlarına da yer verilerek sözlük genişletildi. Sözlüğün bütün olarak ele alınması ile eksik olduğu tespit edilen bazı terimler ve çevirileri bu aşamada eklendi.

847 terim ile başlayan terim listesi çalışma gruplarının özverili çalışmaları ile 1628 terime ve ikinci aşamada yapılan düzenleme ile toplam 2020 terime ulaşmıştır. Sözlüğün Türkçe – İngilizce Bölümü'nde ise toplam 2110 terim yer almıştır. Kuşkusuz sözlüğün kullanım aşamasında da akustik terminoloji konusunda ortak bilgi ve deneyimlerimiz artacak ve sözlük çalışmaları devam edecektir. İleride yapılacak çalışmalar ile sözlüğün güncel tutulması, genişletilmesi, açıklama ve tanımlamalar ile zenginleştirilmesi hedeflerimiz arasındadır.

Bu sözlük ile akustik alanında araştırma ve üretim yapan tüm meslektaşlarımızı ortak terminolojide buluşmaya davet eder, hep birlikte Türkçe dilinde bilimsel literatürün gelişmesine katkıda bulunabilmeyi dileriz.

Dr. Ayça Şentop Dümen



Proje Ekibi

Tüm isimler alfabetik sıra ile belirtilmiştir.

Danışma Kurulu

Prof. Dr. Bülent Sankur (Boğaziçi Üniversitesi)
Prof. Dr. Füsun Demirel (Gazi Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehmet Çalışkan (Orta Doğu Teknik Üniversitesi)
Prof. Dr. Neşe Yügrük Akdağ (Yıldız Teknik Üniversitesi)
Prof. Dr. Nevzat Özgüven (Orta Doğu Teknik Üniversitesi)
Prof. Dr. Selma Kurra (İstanbul Teknik Üniversitesi)

Proje Koordinatörleri

Dr. Öğr. Üy. Ayça Şentop Dümen (İstanbul Bilgi Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üy. Zuhâl Özçetin (Uşak Üniversitesi)

Çalışma Grupları Katılımcı Listesi

Çalışma grubu 1: Ses Fiziği, Titreşim

Danışman: Prof. Dr. Mehmet Çalışkan, Prof. Dr. Nevzat Özgüven

Koordinatör: Dr. Onursal Önen

Üyeler: Caner Baydur, Öğr. Gör. Hakika Sezgin, Dr. Onursal Önen,
Doç. Dr. Meral Bayraktar

Çalışma grubu 2: Hacim Akustiği, Psikoakustik, Müzikal Akustik

Danışman: Prof. Dr. Füsun Demirel

2.1. Hacim Akustiği Alt Grubu

Koordinatör: Dr. Zuhâl Özçetin

Üyeler: Hilal Üstüner, Merve Görkem, Öğr. Gör. S. Gül İlisulu, Seniha Soyal, Dr. Öğr. Üy. Zuhâl Özçetin

2.2. Psikoakustik Alt Grubu

Koordinatör: Doç. Dr. Papatya Nur Dökmeci Yörükoğlu

Üyeler: Prof. Dr. Aslı Özçevik Bilen, Dr. Öğr. Üy. Derya Çakır Aydın, Doç. Dr. Papatya Nur Dökmeci Yörükoğlu, Toros Ufuk Senan

2.3. Müzikal Akustik Alt Grubu

Koordinatör: Dr. Öğr. Üy. Emir Değirmenli

Üyeler: Prof. Dr. Cenk Güray, Dr. Öğr. Üy. Emir Değirmenli

Çalışma grubu 3: Gürültü Kontrolü, İştirme, Etkilenme

Danışman: Prof. Dr. Selma Kurra

Koordinatör: Prof. Dr. Selma Kurra

Üyeler: Akif Emekli, Dr. Öğr. Üy. Ayça Şentop Dümen, Öğr. Gör. Hakika Sezgin, Öğr. Gör. Mete Ögüç, Dr. Nilgün Akbulut Çoban, Dr. Öğr. Üy. Zuhâl Özçetin, Dr. Öğr. Üy. Zühre Sü Gül

Çalışma grubu 4: Bina Akustiği, Ölçümler

Danışman: Prof. Dr. Neşe Yügrük Akdağ

4.1. Bina Akustiği Alt Grubu

Koordinatör: Dr. Öğr. Üy. Zühre Sü Gül

Üyeler: Araş. Gör. Dilara Demir Tunca, Prof. Dr. Filiz Bal Koçyiğit, Öğr. Gör. Işıl İplik, Prof. Dr. Mehmet Çalışkan, Araş. Gör. Seda Kulak, Zeynep İlbars, Dr. Öğr. Üy. Zühre Sü Gül

4.2. Akustik Ölçüm Alt Grubu

Koordinatör: Dr. Enver Sadıkoğlu

Üyeler: Alper Akgül, Dr. Enver Sadıkoğlu, Erinç Odabaş, Prof.
Dr. Eser Olğar

4.3. Malzeme Alt Grubu

Koordinatör: Caner Baydur

Üyeler: Caner Baydur, Araş. Gör. Cem Baççioğlu, Işın Meriç
Nursal, Koray Aydın, Prof. Dr. Mehmet Çalışkan, Mert Kavas,
Merve Eşmebaşı.

* Uzmanlık alanlarına bağlı olarak aşağıdaki hocalarımızın
bazı terimler hakkında görüşleri alınmıştır, vakit ayırdıkları için
teşekkürlerimizle;

Dr. Öğr. Üy. Eyyüp Kara (İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Sağlık Bilimleri Fakültesi), Dr. Öğr. Üy. Fatih Sütcü (İstanbul Teknik Üniversitesi - Deprem Mühendisliği ve Afet Yönetim Enstitüsü), Doç. Dr. Konca Şaher (Kadir Has Üniversitesi, Sanat ve Tasarım Fakültesi), Dr. Öğr. Üy. M. Cem Altun (İstanbul Teknik Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi), Dr. Öğr. Üy. Özlem Ergüt (Marmara Üniversitesi, İktisat Fakültesi), Sarper Aman (Dilbilimci & Çevirmen), Prof. Dr. Ümit Şenesen (İstanbul Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü), Araş. Gör. Zeynep Ülkü Kahveci (İstanbul Bilgi Üniversitesi - Hukuk Fakültesi)



30. yılını kutlayan Türk Akustik Derneği kurulduğu günden bu yana akustik biliminin ülkemizde yaygınlaşması, kamuoyunun bilgilendirilmesi, bu alanda araştırma, uygulama yapan kişi ve kurumlar arasında iletişim ve işbirliğinin sağlanması amacı ile çalışmalar yürütmektedir. Ülkemizde akustik alanında terminoloji dil birliğinin oluşturulabilmesi adına 2019 yılında Akustik Terimler Sözlüğü'nün hazırlanması kararı alınmış ve yürütülen çalışmada 40 dernek üyemizin bilgi ve deneyimlerinden yararlanılmıştır. Akustik Terimler Sözlüğü 2020 adet İngilizce terimin Türkçe'ye çevirisini ve 2110 adet Türkçe terimin İngilizce'ye çevirisini içermektedir. Bu sözlük ile akustik alanında kullanılan terimlerin doğru, yalın, anlaşılabilir ve mümkün olduğunca öz Türkçe çevirisi literatüre kazandırılmıştır.



Sosyal medyada bizi takip edin:  /hiperkitaptr  /hiperkitaptr

Bu kitabı Hiperkitap dijital kütüphanesinden tam metin olarak görüntüleyebilirsiniz.